

Fixarea sărbătorii în timp istoric și spațiu geografic.

În ceea ce privește istoricul sărbătorii Nașterii Domnului, se știe că în Răsărit, până prin a doua jumătate a secolului al IV-lea, Nașterea Domnului era serbată în aceeași zi cu Botezul Domnului, adică la 6 ianuarie; această dublă sărbătoare era numită în genere sărbătoarea Arătării Domnului (Teofania și Epifania). Se credea că Domnul Iisus Hristos S-a născut în aceeași zi a anului în care mai târziu, peste treizeci de ani, S-a botezat.

Sărbătoarea Nașterii Domnului s-a despărțit pentru Prima dată de cea a Botezului, serbându-se la 25 decembrie, în Biserica din Antiohia, în jurul anului 375, apoi la Constantinopol în anul 379, astfel încât Sf. Ioan Gură de Aur vorbește în Omilia sa Ia Nașterea Domnului, ținută în Antiohia în anul 386, despre faptul că data de 25 decembrie ca sărbătoare a Nașterii Domnului a fost luată din practica Bisericii Apusene, de la Roma. În cartea Constituțiile Apostolice (V, 13 și VIII, 33), redactată spre sfârșitul secolului al IV-lea, se precizează că sărbătoarea Nașterii Domnului are ca dată de prăznuire ziua de 25 decembrie, iar sărbătoarea Epifaniei (Botezul Domnului) este o sărbătoare distinctă de cea a Nașterii Domnului. În prima jumătate a secolului al V-lea, ziua de 25 decembrie, ca dată a sărbătorii Nașterii Domnului, a fost introdusă și în Biserica Alexandriei și apoi a Ierusalimului, generalizându-se în aproape toată creștinătatea răsăriteană. Numai armenii serbează până astăzi Nașterea Domnului tot la 6 ianuarie, împreună cu Botezul Domnului.

Motivul principal al serbării Nașterii Domnului în ziua de 25 decembrie a fost dorința Bisericii de a sublinia semnificația cosmică a acestei sărbători, și anume de a arăta că Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos, profețit în Biblie ca fiind „Soarele Dreptății” (Maleahi 4, 2) și „Răsăritul de Sus” (comp. Zaharia 6, 2 cu Luca 1, 78-79), este începutul eliberării lumii de întunericul păcatului și al morții, așa cum în natură după solstițiul de iarnă din 22 decembrie întunericul începe să se micșoreze, iar lumina să crească.

În plus, se mai aduce ca argument că prin sărbătoarea Nașterii Domnului, fixată la 25 decembrie, Biserica a luptat împotriva cultului păgân al Nașterii Zeului Soare (Dies natalis Solis invicti), mai ales după ce împăratul Aurelian, la anul 274, a introdus la Roma sărbătoarea păgână de origine orientală a zeului Mitra, care era populară mai ales în rândurile armatei romane. Deci, data de 25 decembrie ca zi de serbare a Nașterii Domnului Iisus Hristos are atât semnificații teologice, cât și pastoral-misionare. (Informații preluate din volumul Preafericitului Părinte

Patriarh Daniel „Daruri de Crăciun – înțelesuri ale sărbătorii Nașterii Domnului”, publicat la editura Basilica 2013)